

Material and methods: From a total of 1832 laparoscopic surgery performed in our surgical Department during 2011-2014, diagnostic and curative laparoscopy were done in 156 cases; in 47 – procedure was performed in delayed emergency. Patients were aged between 23 and 81 years; hospitalized in emergency. The main indications were: 1). the presence of a pathological fluid in the abdominal cavity; 2). presence of positive signs of peritoneal irritation; 3). differential diagnosis.

Results: The following diagnoses were established: acute appendicitis with peritonitis – in 21 cases; appendiceal abscess erupted in the abdominal cavity with peritonitis – 1 case; salpingitis with peritonitis – 28 cases, of which in 21 cases was made draining of peritoneal cavity; erupted follicular cyst – in 16 cases (partial excision, hemostasis, and drainage); in 18 cases – ectopic pregnancy; acute destructive cholecystitis with the conversion – 9 cases; necrotic acute pancreatitis – in 11 cases (drainage for enzymatic peritonitis – in 5 cases and decompression of the gallbladder – in 3 cases); liver cirrhosis with ascites and peritonitis – in 12 cases (laparoscopy with drainage, biopsy – in 3 cases); mesenteric thrombosis – 5 cases; subhepatic idiopathic ruptured abscess – (laparoscopic drainage) – 1 case; 1 case of tuberculous peritonitis; colonic adenocarcinoma with peritonitis – in 11 cases; liver cancer with metastases and ascites – 7 cases (2 cases with biopsy sampling); internal reproductive organs cancer with metastases and ascites (biopsy sampling – in 13 cases); cancer of pancreas with metastases and ascites – two cases (biopsy of hepatic metastases).

Conclusions: Laparoscopy is a simple, quick, and inexpensive method, with high accuracy in the diagnosis, but in some cases and treatment of emergency abdominal surgery.

ABORDAREA PACIENȚILOR CU LITIAZĂ BILIARĂ ȘI ICTER CU O AFECȚIUNE HEPATICĂ PREEXISTENTĂ

STRELȚOV L, ROJNOVEANU G, REVCU S, BESCHIERU E, EREMIȚA G

Clinica chirurgie “Sf.Arhanghel Mihail”, Catedra Chirurgie nr.1, USMF “Nicolae Testemițanu”, Chișinău, Republica Moldova

Introducere: Terenul hepatic agravat prezintă probleme în diagnosticul și tratamentul litiazei biliare asociate cu icter.

Scopul: Analiza tratamentului pacienților cu litiază biliară și icter, purtători de hepatită.

Material și metode: În perioada 2000-2014, 112 pacienți au fost tratați pentru sindrom icteric în litiaza biliară cu teren hepatic compromis. Diagnosticul – bazat pe anamnezic, aspecte clinice, biochimice și investigații paraclinice.

Rezultate: S-a evidențiat: hepatită cronică postvirală – 64, hepatită cronică persistentă idiopatică – 42, ciroză hepatică – 6. Din totalul de subiecți, 49 pacienți au manifestat colecistită cronică litiazică, în 18 cazuri cu coafectare pancreatică, 23 – colecistită cronică litiazică și coledocolitiază, 3 – coledocolitiază și 19 – colecistită acută litiazică. Am remarcat evoluții pronunțate a fermentilor de citoliză cu involuție durabilă postdecompresie. Hipoproteinemie și hipocoagulabilitatea au necesitat o medicație terapeutică apreciată pre- și postoperator. Tactic au fost utilizate intervenții chirurgicale în două etape. Decompresia căii biliare principale prin PSTE a fost efectuată în 78 cazuri. Medicația de corecție a dismetabolismului hepatic a dictat termenii rezolvării chirurgicale definitive. La pacienții cu colecistită acută s-a practicat colecistectomia asociată cu drenarea externă a căii biliare în 24-48 ore. Morbiditatea (6,9%) și mortalitatea (2,7%) sunt în concordanță cu gravitatea și durata suferinței hepatice.

Concluzie: Noile metode de diagnostic și tehnicile chirurgicale moderne cresc acuratețea rezultatelor actului chirurgical în litiaza biliară asociată cu icter și hepatită. Succesul intervenției este medicația de corecție asociată cu individualizarea termenilor de abord chirurgical.

SURGICAL TACTICS IN PATIENT WITH BILIARY LITHIASIS AND JAUNDICE AND CHRONIC HEPATIC DISTURBANCES

Introduction: Chronic hepatic disturbances are problem in diagnosis and treatment in biliary stones associated with jaundice.

Purpose: Analysis of treatment experience of patients with biliary stones and jaundice associated with chronic hepatic disease.

Material and methods: During 2000-2014, 112 patients were treated for jaundice syndrome due to biliary stones with history of liver diseases. Diagnosis was based on clinical aspects, biochemical and laboratory investigations.

Results: There were noted: chronic hepatitis of viral etiology – 64, hepatitis of idiopathic etiology – 42, liver cirrhosis – 6. With chronic cholecystitis were presented 49 patients, with pancreatitis – 18, with chronic cholecystitis and choledocholithiasis – 23, with choledocholithiasis – 3, and with acute cholecystitis – 19. We noticed evolving more pronounced cytolysis of fermented with involution sustainable post biliary tract decompression. The decrease of the protein level and early hypocoagulation required pre-and postoperative correction. For these reasons surgery was used in two stages. Primary biliary decompression by PSTE was performed in 78 cases. Medical correction of liver disturbances is determined time for definitive surgery. In patients with acute cholecystitis the cholecystectomy associated with external biliary drainage was done in 24-48 hours. Morbidity (6.75%) and mortality (2.7%) are consistent with the severity and duration of liver diseases.

Conclusions: New methods of diagnosis and modern surgical techniques increase the accuracy of results of surgical treatment in biliary lithiasis with jaundice and chronic hepatic disturbances. Medical correction of liver disturbances in combination with individual approach is the key of success in this pathology.

EVALUAREA HEMODINAMICII PORTALE LA PACIENȚII CIROTICI TRATAȚI CHIRURGICAL

ȚÂMBALĂ C¹, DUMBRAVA VT², CAZACOV V³, DARIU E³, IONAȘCU M¹

¹Catedra radiologie și imagistică medicală, ²Departamentul medicină internă, ³Catedra 2 Chirurgie, USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău, Republica Moldova

Introducere: Dezvoltarea tehnicilor imagistice a adus o contribuție importantă în cunoașterea complexității tulburărilor hemodinamicii portale (HDP) generate de afectarea hepatică cronică.

Scopul lucrării este evaluarea imagistică eco-Doppler și analiza comparativă a parametrilor HDP la pacienții cu ciroză hepatică tratați chirurgical.

Material și metode: Într-un lot de 111 pacienți cirofici tratați chirurgical cu vârsta între 19 și 47 ani, s-a evaluat gradul de severitate a modificărilor HDP studiat prin ecografie Doppler duplex color cu aprecierea parametrilor cantitativi atât pe versantul arterial, cât și pe cel venos. Evaluarea severității cirozei hepatice a fost apreciată conform clasificării de prognostic Child-Pugh.

Rezultate: Preoperator a fost stabilită o corelare importantă a hipersplenismului cu majorarea rezistenței vasculare la nivelul arterei lienale ($r=0,454$, Se 79%, Sp 69%, RP +2,5), iar indicele splenoportal a crescut evident paralel cu avansarea sindromului de hipersplenism ($r=0,516$). Scorul Child corelează puternic cu gradele de severitate a dereglărilor HDP evaluate imagistic. După tratamentul chirurgical se atestă o micșorare a diametrului venei porte și a fluxului portal, iar fluxul la nivelul arterei hepatice denotă o creștere în paralel cu diminuarea rezistenței vasculare la acest nivel ($p<0,001$).

Concluzii: Rezultatele obținute prin evaluarea imagistică a HDP trebuie interpretate în context clinic, biologic și morfologic. Utilizarea unui algoritm care ar asocia parametrii enunțați poate reprezenta metoda optimă de stadializare și monitorizare a tulburărilor HDP.

ASSESSMENT OF PORTAL HEMODYNAMICS IN PATIENTS WITH LIVER CIRRHOSIS, TREATED SURGICALLY

Introduction: The development of imaging techniques has made an important contribution to knowledge of the complexity of portal haemodynamic (PH) disorders caused by chronic liver disease.

The purpose of study was the eco-Doppler imaging assessment and comparative analysis of PH parameters in patients with liver cirrhosis treated surgically.

Material and methods: In a group of 111 cirrhotic patients treated surgically with age between 19 and 47 years, the severity of PH disturbances was evaluated by color Doppler duplex ultrasound with quantitative analysis of the characteristics of arterial and venous blood flow. Liver cirrhosis severity was assessed and graded according to Child-Pugh prognostic classification.

Results: Preoperative was established significant hypersplenism with increasing of vascular resistance in splenic artery ($r=0.454$, Se 79%, Sp 69%, RP +2.5) and splenoportal index increase obvious parallel with advancing of hypersplenism syndrome ($r=0.516$). Child score strongly correlates with the degree of severity of PH disturbances rated by imaging. After surgery there was a reduction in the diameter of the portal vein and portal flow and hepatic artery flow shows an increase in parallel with the decrease of vascular resistance at this level ($p<0.001$).

Conclusions: The results of the imaging assessment of PH must be interpreted in clinical, biological and morphological context. Utilization of an algorithm that can associate above mentioned parameters could optimize the staging and monitoring of PH disorders.

TRATAMENTUL LOCAL AL ULCERULUI TROFIC CU PANSAMENTE HIDROACTIVE

TARGON R, BABIN A

Spitalul Clinic Militar Central, Chișinău, Republica Moldova

Introducere: Ulcerul trofic (UT) – constituie o problemă actuală de geneză multifactorială și presupune un tratament îndelungat. Terapia locală hidroactivă reprezintă un concept modern în domeniul tratamentului UT și constă în accelerarea mecanismelor de vindecare normală, reducerea încărcării microbiene, debridarea autolitică a celor existente, managementul exudatului și menținerea echilibrului hidric optim.

Material și metode: În Clinică au fost supuși tratamentului 85 pacienți cu UT de geneză multifactorială (aa. 2011-2015). Repartiția UT după etiologie: ulcerul venos ($n=25$); ulcerul diabetic ($n=40$); ulcerul ischemic ($n=5$); ulcerul de presiune ($n=15$). La 56 pacienți cu UT tratamentul etiopatogenic a fost însoțit de tratament local cu pansamentele clasice (Levomicol, Betadin). Tratamentul local cu pansamente hidroactive (PH) a fost aplicat la 29 bolnavi. În faza exudativă cu scopul accelerării debridării autolitice a țesuturilor a fost utilizat pansamentul din fibre de alginat de calciu "Sorbalgon". În faza de granulație a fost utilizat PH antiadeziv hidrocoloid "Hydrocoll", ce combină proprietățile absorbante cu cele de hidratare. În faza de epitelizare a ulcerului a fost folosit PH cu hidrogel "Hydrosorb".

Rezultate: Faza de curățare în lotul pacienților cu folosirea pansamentelor tradiționale a constituit în mediu 10 zile, epitelizarea totală a plăgilor a fost înregistrată în 78% cazuri. În grupul pacienților cu utilizarea PH perioada exudativă a constituit în mediu 7 zile, epitelizarea totală a fost obținută în 87% din cazuri.

Concluzii: Principalele beneficii ale PH sunt optimizarea fazei de curățare și accelerarea procesului de cicatrizare. Succesul terapeutic este posibil numai prin alegerea corectă a pansamentului corespunzător fazei de evoluție a UT și însoțirea tratamentului local în mod obligatoriu de tratamentul etiopatogenic.

TOPICAL TREATMENT OF TROPHIC ULCERS USING THE HYDROACTIVE WOUND DRESSING

Introduction: The management of patients with trophic ulcers (TU) is a multifactorial and reluctant problem that requires long-term treatment. The topical hydroactive dressing (HD) is a modern concept of the chronic wound healing process based on microbial load reduction, autolytic debridement, wound exudate management and maintaining of the balanced moist wound environment.

Material and methods: The group of 85 patients with TU of the multifactorial origin has been treated during the period 2011-2015. The multifactorial distribution of the TU as follows: venous ulcers ($n=25$); diabetic ulcers ($n=40$); ischemic ulcers ($n=5$); pressure ulcers ($n=15$). The controls consisted of 56 patients that were using the etiopathogenic treatment accompanied by the topical management of wounds with antiseptics (Levomicol, Betadin). The topical treatment of TU using HD was applied in 29 patients. The alginate fiber dressing calcium "Sorbalgon" was used during the inflammatory phase in order to accelerate the autolytic debridement of devitalized tissues. The self-adherent HD "Hydrocoll" that combines absorbent properties with moisture environment was used during the proliferative phase. The hydrogel "Hydrosorb" was used during the re-epithelialization phase.